

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: ettevõtte vastutab töötaja tekitatud maksuvõla eest

Riigikohus: ettevõtte vastutab töötaja tekitatud maksuvõla eest

27. september 2022

Riigikohtu halduskolleegium selgitas täna avaldatud otsuses, et kui äriühing on andnud töötajale volituse enda nimel tegutseda ja töötaja osaleb maksupettuses, siis tekib tööandjal maksuvõlg ka sel juhul, kui juhatuse polnud töötaja tegevusest teadlik.

Kohtus oli arutusel maksuotsus, mille järgi Tartu Mill AS-il tekkis Maksu- ja Tolliameti (MTA) hinnangul ligi 1,3 miljoni euro suurune käibemaksuvõlg.

Maksuotsuse põhjal osales Tartu Milli tollane ostujuht aastail 2012–2013 petuskeemis, kus kolme osahingu juhid ja nendega seotud inimesed esitasid Tartu Millile võltsarveid teravilja ning rapsi müügi kohta. Eesmärk oli jätta riigile käibemaks tasumata, väljapetetud summad võeti sularahas välja ja skeemi osalised jagasid raha omavahel.

Lisaks maksumenetlusele alustati ka kriminaalmenetlust, kus Tartu Milli ja eelpool kirjeldatud skeemiga seotud inimesi süüdistati maksukuriteos ning osalt ka kuritegelikkus ühendusse kuulumises. Kohus mõistis süüdistatavad kuritegude tuvastamatuse tõttu õigeks.

Halduskohus tühistas hiljem Tartu Milli kaebuse alusel ka MTA maksuotsuse. Ringkonnakohus nõustus halduskohtuga ja leidis, et pole tõendatud Tartu Milli juhtkonna teadlikkus ostujuhi osalusel toimunud petuskeemist, mistõttu ei saanud ettevõttel maksuvõlga tekkida.

Riigikohtu halduskolleegium tühistas täna ringkonnakohtu otsuse ja saatis asja samale kohtule uueks läbivaatamiseks.

Kolleegium asus seisukohale, et ostujuhi teadmise petuskeemist saab omistada ka Tartu Millile, sest ostujuhil oli ettevõtte nimel tehingute tegemiseks esindusõigus – ta tegi juhatuse kehtestatud hinna ja koguste piires sisseoste, aktsepteeris pakkumisi, sõlmis igakordseid kokkuleppeid, kontrollis kauba kogust ja kvaliteeti jne.

Riigikohus on juba varem juhtinud tähelepanu sellele, et maksustamise seisukohalt pole tähtis, millisele töötajale või juhatuse liikmele on äriühing pannud ülesande tehinguid kontrollida. Vastupidisel juhul muutuks maksuhalduri kontroll ja maksumussumma määramine väga keeruliseks või isegi võimatuks, kui ettevõtte jätab oma tegevuse nõuetekohaselt korraldamata.

Kolleegiumi hinnangul pole ka praegusel juhul oluline, et töötaja võis oma tegevust ettevõtte juhatuse eest varjata või tegutses omakasu eesmärgil. Kui töötaja on tekitanud ettevõttele kahju – näiteks maksuvõla –, siis on tööandjal õigus nõuda temalt hiljem selle hüvitamist.

Samuti ei välista Tartu Milli vastutust töötaja osalusel tekkinud maksuvõla eest maksukuriteos

õigeksmõistmine. Kolleegium märkis, et õigeksmõistetute käitumine ei vastanud küll seaduses kitsalt sõnastatud kuriteo kirjeldusele, kuid haldusasjas on kohtud petuskeemi olemasolu tuvastanud.

Riigikohtu otsusegasaab tutvuda siin[1].

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
arno [dot] poder@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-ettevaste-vastutab-tootaja-tekitatud-maksuvola-eest>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahtendid/?asjaNr=3-17-523/53>